

VESNA
HUMAR

Čakajoč na čudež iz vesolja

Če bi se zgodba o kampusu Univerze v Novi Gorici dogajala v štoparskem vodniku po galaksiji, kulni in zabavni znanstveni fantastiki Douglasa Adamsa, bi se gotovo že pripetilo kaj čudežnega. Nevrtrino, ki ga je pred kratkim podrobno opazovala mednarodna skupina znanstvenikov, med katerimi je tudi raziskovalka UNG Gabrijele Zaharijaš, bi morala zadeti eno od celic bilke najbolj navadne trave na velikem praznem zelenišču ob Korni in tok zgodovine bi se obrnil.

Veriga dogodkov bi lahko, denimo, pripeljala do rahlega zasika kolektivne zavesti. K spoznanju, da je treba sprejemati odločitve, ki zagotavljajo dol-

**Kaj bodo proizvajali
podjetniki v novi, pet
milijonov vredni
industrijski coni
Kromberk, če ne bo
znanstvenikov?**

goročno rasti in razvoji, ter da je akumulacija znanja, raziskovalnih dosežkov in nasploh združevanje pametnih ljudi verjetno sploh najboljši razvojni obet. Bolj produktiven od vsakega nudiha.

Nastalo bi vzporedno vesolje, v katerem bi bilo moč z aktivnim zavzemanjem za postavitev kampusa, zmagati na lokalnih volitvah. Pa ne po zaslugi študentskega pogojenega porasta števila mikro pivovarjev in drastičnega skoka v prodaji hrenovk. Temveč zaradi iskrenega, široko sprejetelega dojemanja izobraževalnih ustanov kot temeljnih podlatai uravnotežene in povezane družbe ter ekonomije, ki z manj napora prinese več dobička kot posel s pivom in hrenovkami.

Novogoriški župan nikakor ni kriv, da nevrtrino še ni udaril. In od lokalnih skupnosti, tudi od velike, kakršna je novogoriška, ni mogoče pričakovati, da bodo nosile večino bremena razvoja vrhunskih ustanov. Tega, bomo do iskreni, ne more zahtevati niti vodstvo univerze. Krivico bi bilo trditi, da je Nova Gorica univerzam neprijazna. Odnos do znanja in znanosti je težava, ki jo je najbrž najprej treba rešiti na državnih ravni.

A si je kljub temu zanimivo postaviti hipotetično vprašanje: kaj bodo proizvajali oprevani podjetniki v novi, pet milijonov vredni industrijski coni Kromberk, če ne bo znanstvenikov in inženirjev, ki bodo ustvarjali raziskovane in tehnološke preboje? Nevrtrino, po zaslugi katerega je UNG prišla na naslonice svetovnih znanstvenih revij, je iz svojega izvora do našega planeta prišel v štirih milijardah let. Upati je, da pot do odgovora na vprašanje ne bo trajala tako dolgo. •

Vinogradniki želijo, da bi se visoke temperature unesle.

PRIMORSKA • Meritve kažejo, da grozdje dozoreva prej kot lansko leto - Kaže, da bo letnik zelo dober

Trgategv bo zgodnejša, letina pa obilnejša

V vinogradih na Primorskem so se strokovnjaki Kmetijsko-gozdarskega zavoda iz Nove Gorice ta teden lotili prvih meritev, povezanih z dozorevanjem grozdja. Grozdi so polni, grozdje pa zdravo in vse kaže, da bo letošnji letnik zelo dober. Trgategv bo zgodnejša, prvi obiralcı bodo med ttrami že okoli 20. avgusta.

• **AMBROŽ SARDOČ
SONJA RIBOLICA**

V začetku tedna je Kmetijsko-gozdarski zavod (KGZ) Nova Gorica v Brdih in na Vipavskem začel opravljati meritve, s katerimi spremlja dozorevanje grozdja. Najprej so na vrsti zgodnje in bele sorte, ki so že zrele, rdeče (trazen modrega pinota) pa bodo še malo počakale. Danes so meritve predvidene še v vinogradih v slovenski Istri, kraški pa bodo še malo počakali.

Vzorčiti so začeli kak teden prej kot običajno. "Ttte so letos odcevele deset do 12 dni prej kot običajno, temperature so višje, iz Istre že poročajo o visokih sladkorih v stopnjah, ostali parametri pa ne naraščajo," pravi **Majda Brdnik**, kmetijska svetovalka in specialistka za vinogradništvo in vinarstvo iz novogoriškega KGZ, ki smo jo včeraj dopoldne ujeli v enem izmed vinogradov v Šepuljah.

Trgategv bo zahtevna

Za zdaj kaže, da bo letina zelo dobra in tudi obilnejša kot lanska. Ponekod so vinogradniki preveč obložene trse redčili, da

obeti po besedah **Mojce Mavrič štrukelj**, kmetijske svetovalke pri novogoriškem zavodu, specializirane za vinogradništvo, prav tako dobri. Vinogradnik in član upravnega odbora vipavske kmetijske zadruge **Aleš Krečič** sicer že zaradi na novo postavljenih pogojev odkupa pridelka v podljeju Vipava 1894 upa, da se vročina ne bo nadaljevala. Ta liste namreč osuši oziroma jih ožge in sladkorne stopnje v plodu se ne morejo višati. "K sreči za konec tedna napovedujejo ohladiwe, nakar naj temperature ne bi preslele 30 stopinj Celzija," še pravi Krečič. Mavričeva je bila še nekoliko natančnejša: "Po podatkih agencije za okolje bo za vikend prehodna ohladiwe, srednji naslednjega tedna pa trajnejša."

Na Krasu upajo, da bodo obnovili zalogo

Vinogradniki naj bi torej lahko imeli miren spanec, tako Mavričeva kot Krečič pa pravita, da

Vinogradov ne širijo, a jih tudi hudo krčijo ne

V Vipavski dolini je trenutno skoraj 2300 hektarjev registriranih vinogradov in v Brdih približno 1800, enako je v slovenski Istri, na Krasu pa jih je slabih 600. S trto poraščene površine na Primorskem (skupaj jih je letos 6486 hektarjev) predstavljajo 41 odstotkov vinogradov na ravni vse države (15.827) in so po podatkih kmetijskega zavoda približno enake že nekaj let. V Istri jih je zdaj za dobrih sto hektarjev več kot leta 2011, v ostalih treh okoliših nekaj manj kot takrat. Obnova je v obeh severnoprimejskih okoliših podobna in se približuje stopnji, ki zagotavlja tako imenovano enostavno reprodukcijo vinogradov. Slednje pomeni, da se jih vse obnovi na 30 let. Na Krasu in ob morju pa je stopnja nižja. Vendar stopnja narašča in v zavodu računajo, da bodo podatki za 2018 še boljši od lanskih.

2300
hektarjev
registriranih
vinogradov je v
Vipavski dolini

1800
hektarov
vinogradov je v
Brdih in slovenski
Istri

600
hektarov
vinogradov je na
na Krasu

FOTO: LEO CAHARIJA

količinah. Zalog namreč ni-mamo, lanska letina je bila bolj skromna," pravi **Marjan Colja**, direktor sežanske zadruge Vinakras. Tgatev bo letos krepko zgodnejša kot običajno, verjetno že v drugi polovici septembra.

seveda pa je vse odvisno od vremena. Vinakras ima pri-bližno 50 hektarjev lastnih vinogradov, dobro polovico grozdja, ki ga predelajo, pa odkupi na podlagi dolgo-ročnih pogodb. "Grozdji so polni, grozdje pa zdravo, čeprav je bilo na nekaterih legah nekaj pe-ronospore. Letnik bo zelo dober," pravi **David Štok**, vinogradnik iz Dutovelj, predsednik Društva vino-gradnikov Krasa. Suša še ne kaže zobe, a kakšen dež bi bil dobrodošel. V mladih vi-nogradih so trte žejne. "Na nekaterih legah, denimo od Križa proti Tomaju, je bilo letos malo dežja. Ponekod trte že zalivajo in zato nes-trpno čakajo na dež," še pra-vi Štok. •

KOPER • V Istri bodo s trgatvijo začeli približno 20. avgusta

V Vinakopru pričakujejo dober letnik

V Istri bodo s trgatvijo začeli približno 20. avgusta, morda pa tudi kak dan prej, saj glavni enolog v podjetju Vinakoper Boštjan Zidar ocenjuje, da so razmere primerne in upa, da načrtov ne bo skazila toča.

• "Grozdje lepo dozoreva, vsi parametri so ugodni. Mislim, da bomo imeli res dober letnik, tako količin-sko kot kakovostno," je zadovoljen **Boštjan Zi-dar**. Pohvalne besede na-meni vinogradnikom, za katere pravi, da so op-ra-vili odlično delo, saj so veliko naporov vložili v skrb za grozdje, ki so ga kjub težavam zaradi pe-ronospore, padavin in vlage uspeli ohraniti v iz-jemnem zdravstvenem stanju.

Napoveduje, da bodo naprej obirali sorte za pe-nine, nato bodo sledile druge zgodnje sorte. Tr-gačen, nekaj je starih, druge bodo najeli, bodo tudi letos v dobrodošlo pomoč trije sodbni stroji za obiranje grozdja, ki omogočajo krajši čas tr-gatve. Zidar sicer meni, da je še prezgodaj špekulirati, koliko ton ga bodo pri-delali.

Direktor Vinakopra **Bo-rut Fakin** pravi, da so že lani za 20 odstotkov po-višali odkupne cene za grozdje in omogočili bo-ljše pogoje za kooperante. "Po vsej verjetnosti bo ta-

privabiti čim več koope-rantov.

V Vinakopru so se za tak ukrep odločili, ker so zaz-nali prodajo pomembnega deleža grozdja v druge vi-norodne okoliše in posle-dično upad identitete vin-iz istrskega grozdja. "Očit-no je istrsko grozdje zelo kakovostno, ker je po njem veliko povpraševanje. Naša želja pa je, da ima tukajšnje grozdje tukajšnje identiteto, da so iz njega

vina s poreklom slovenska Istra. S tem želimo ohr-a-njati tako identiteto vino-rodnega okoliša kot naše tržne pozicije," pojasnjuje Zidar. Tudi zato poziva is-trske vinogradnike, naj obrano grozdje pripeljejo v Vinakoprovo klet.

Vinakoper je s skoraj 600 hektarji vinogradov in povprečno 3,2 milijona li-trov pridelanega vina naj-pomembnejši vinar v re-giji. • **NH**

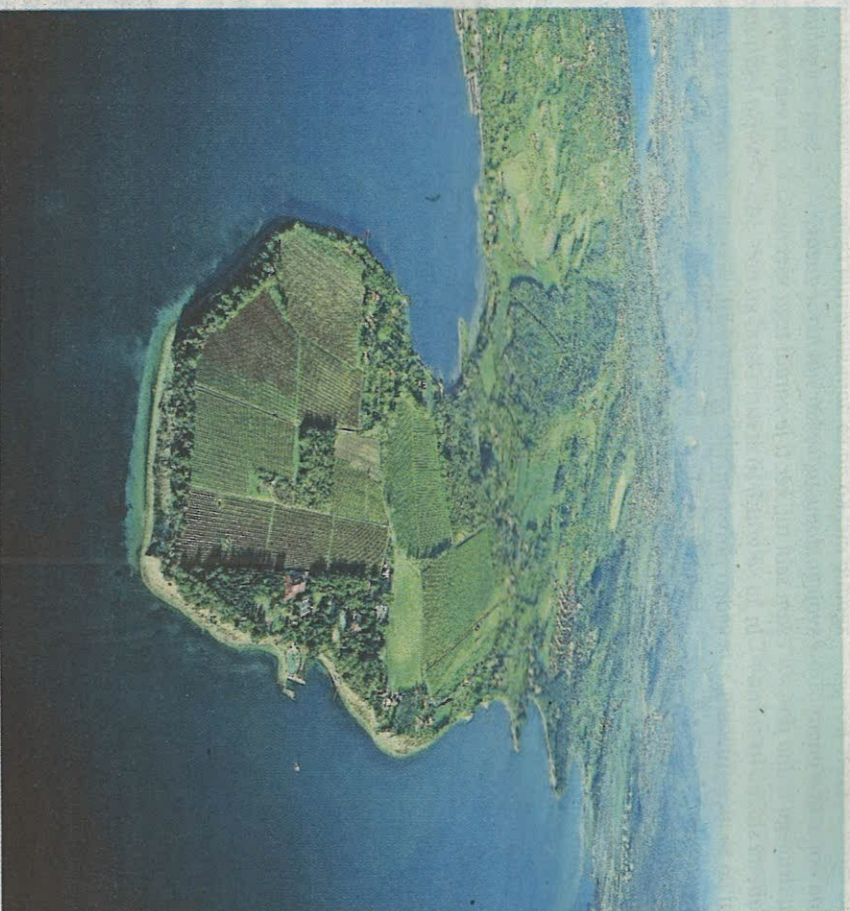

FOTO: SERGIO GOBBO

Obsežni vinogradi podjetja Vinakoper se pnejo tudi nad mojerm na območju Debelelega rtiča.

LJUBLJANA • Rojevanje nove vlade Levica še ni potrdila sodelovanja

Levica se s peterico še ni uskladila v ključnih točkah protokola o sodelovanju z vlado Marijana Šarca, je dejala poslanka Levice Violeta Tomić. Predsedstvo SD in izvršilni odbor SM pa sta včeraj zvečer potrdila sodelovanje v vladi. Za SD je pomembna takojšnja izvolitev mandatarja.

• Medtem ko sredinski pe-torček predlaga, da bi o-mandatarju in novem predsedniku državnega zbora (DZ) odločali na isti seji, bi po predlogu časov-nice dogajanja v DZ po-slanci o novem predse-dniku DZ odločali na isti seji kot o ministrski ekipi **Mar-jana Šarca**, če bo ta priho-dnji teden izvoljen za man-datarja. Sedanjí predse-dnik **Matej Tonin** bi namreč odstopil po izvolitvi vla-de.

FOTO: STA

Predsednik SD in kandidat za vodenje DZ Dejan Židana.

Predsednik LMŠ Marian Šarec je v ponedeljek na-četrtek dogovorijo predse-dniki strank. Poudarila je, da LMŠ, SD, SMC, SAB in De-SUS v sredo vložili njegovo kandidaturo za mandatarja in obenem kandidaturo **De-jana Židana** za predsednika DZ. Željko si, da bi o obeh parlament odločal prihod-ni teden.

Tonin čaka na izvolitev podpredsednika

Odločanje o novem pred-sedniku DZ bi sicer po pre-dlogu uvrstili na sejo v dru-gem septembrskem tednu, in sicer po točki o gласo-vanju o listi ministrov, ko bi Tonin tudi podal odstopno izjavo. Pred njegovim od-stopom morajo biti imeno-vani podpredsedniki oziro-ma vsaj eden od njih, ki bo lahko vodil sejo namesto njega. Tako so tudi v prav-nih službah DZ Toninu od-svetovali odstop in tudi nje-govo razrešitev do izvolitve vsaj enega podpredsednika. Obenem so mu pojasnili tu-di, da dokler je funkcija predsednika DZ zasedena, ni podlage za vlaganje nove kandidature za to funkcijo.

SD in SMC za Šarca

Včeraj popoldne pa je naj-prej predsedstvo SD pod-prlo partnersko pogodbo, usklajeno z LMŠ, SMC, SAB, DeSUS in Levico, o njej in o koaliciji se bodo zdaj izre-kali še na rednih zborih članstva v naslednjih dneh. Za predsednika SD Dejana Židana je "najbolj nujno, da pridemo do mandatarja in do kvalitene vlade."

Za njimi je o koaliciji raz-pravljala še SMC. Svet SMC je enoten glede podpore kan-didaturi Marijana Šarca za mandatarja, podpisje za kandidaturu bo prispevalo vseh deset poslancev SMC, je v izjavi dejal predsednik SMC **Miro Cerar**, tudi iz stranke izključeni **Milan Brglez**. • **STA, RM**